

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๖.๓/ ๘ ๕

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน

แขวงพญาไท เขตพญาไท

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑ ๓ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง สรุปผลการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๗ (COP 27) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองชาร์ม เอล เชค สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. วัตถุประสงค์นำเสนอสรุปผลการประชุม
๓. ตารางการมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงาน

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง สรุปผลการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๗ (COP 27) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองชาร์ม เอล เชค สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ มีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

(๑) รับทราบองค์ประกอบคณะผู้แทนของประเทศไทยในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๗ (COP 27) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองชาร์ม เอล เชค สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

(๒) เห็นชอบต่อกรอบท่าทีเจรจาของไทยในการประชุมกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขกรอบท่าทีเจรจา ที่มีสาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

(๓) เห็นชอบ...

(๓) เห็นชอบต่อยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศ ฉบับปรับปรุง (Thailand's Long-Term Low Greenhouse Gas Emission Development Strategy: LT-LEDS (Revised Version)) และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดส่งยุทธศาสตร์ระยะยาวฯ ต่อสำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ

(๔) เห็นชอบต่อการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (2nd Updated NDC) และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดส่งการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ ต่อสำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ

หากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศ ฉบับปรับปรุง และการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทั้งนี้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๑.๒ นายกรัฐมนตรีอนุมัติองค์ประกอบคณะผู้แทนของประเทศไทยในการเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๗ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๓ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ เมืองซารัม เอล เซก สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พิธีสารเกียวโต และความตกลงปารีส ได้เข้าร่วมการเจรจาเพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือระดับโลกในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และความตกลงปารีส เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน โดยทุกภาคส่วนต้องร่วมมือในการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมเพื่อให้บรรลุพันธกรณีของกรอบอนุสัญญาฯ และข้อตัดสินใจจากการประชุม รวมทั้งบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gas Emission) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของประเทศในการสนับสนุนการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ และเสริมสร้างขีดความสามารถและมีภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๗ และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือระดับโลกในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยที่ประชุมได้มีข้อตัดสินใจที่สำคัญและส่งผลให้ทิศทางการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกอาจส่งผลต่อการกำหนดนโยบายการพัฒนาและการยกระดับความสำคัญและความเร่งด่วนของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องรับทราบสรุปผลการประชุมฯ และเตรียมการเพื่อจัดทำหรือปรับปรุงแผน นโยบาย และมาตรการที่เกี่ยวข้องภายในประเทศอย่างเร่งด่วน เพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่ประเทศไทยประกาศเจตนารมณ์ไว้ ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปผลการประชุมฯ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินงานตามภารกิจเพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายดังกล่าว

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหน่วยประสานงานกลางของประเทศภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ ได้จัดส่งการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (2nd Updated NDC) และยุทธศาสตร์ระยะยาวฯ (LT-LEDS (Revised Version)) ต่อสำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ แล้ว เมื่อวันที่ ๒ และ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ตามลำดับ

๔.๒ การประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๗ ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ณ เมืองชาร์ม เอล เชค สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ประกอบด้วย การประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๗ (CMP 17) การประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส สมัยที่ ๔ (CMA 4) การประชุมองค์กรย่อยเพื่อให้คำปรึกษาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครั้งที่ ๕๗ (SBSTA 57) และการประชุมองค์กรย่อยด้านการดำเนินงาน ครั้งที่ ๕๗ (SBI 57) มีผู้เข้าร่วมการประชุมจาก ๑๙๕ ประเทศ และผู้แทนจากองค์กรผู้สังเกตการณ์ จำนวนประมาณ ๓๓,๔๔๔ คน โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๔.๒.๑ การประชุม The Sharm el-Sheikh Climate Implementation Summit และการประชุม High-Level Segment จัดขึ้นในระหว่างวันที่ ๗ - ๘ และวันที่ ๑๕ - ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ มีประมุขของรัฐ หัวหน้ารัฐบาล รัฐมนตรี หรือผู้บริหารระดับสูงของรัฐบาล เข้าร่วมจำนวน ๑๖๔ ประเทศ ตามคำเชิญของนาย Abdel Fattah El-Sisi ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ เพื่อร่วมกล่าวถ้อยแถลง ซึ่งให้ความสำคัญกับการกำหนดแผนงานเพื่อการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับเป้าหมายที่ได้ประกาศไว้ ทั้งในด้านการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเน้นย้ำว่า การสนับสนุนทางการเงินและการถ่ายทอดเทคโนโลยี จะช่วยเพิ่มศักยภาพของประเทศกำลังพัฒนาในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประเทศ

ที่พัฒนาแล้วหลายประเทศ ยืนยันที่จะเพิ่มการสนับสนุนการเงินด้านการปรับตัวว่า อาทิ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ราชอาณาจักรนอร์เวย์ สมาพันธรัฐสวิส และสหราชอาณาจักร ขณะที่ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ในฐานะประเทศเจ้าภาพจัดการประชุม UN Water Conference 2030 ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการน้ำ ที่มีความเชื่อมโยงกับบริบทอื่น ๆ สาธารณรัฐประชาชนจีนยืนยันการมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๐ ผ่านนโยบายพลังงานทดแทน การขนส่งสีเขียว การเพิ่มแหล่งดูดซับและกักเก็บคาร์บอน โดยการมีส่วนร่วมของรัฐบาลท้องถิ่น สำหรับกลุ่มประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กซึ่งได้รับผลกระทบทางลบโดยตรง จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และกลุ่มประเทศที่มีความเปราะบาง ต้องการผลักดันให้มีกลไกการเงิน สำหรับการสูญเสียและความเสียหายเป็นการเฉพาะ

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทย ได้เข้าร่วมการประชุม High-Level Segment เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ และร่วมกล่าวถ้อยแถลงแสดงจุดยืนของไทย ในการมีส่วนร่วมกับประชาคมโลกเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ รวมถึงการปรับปรุงยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ ของประเทศไทย และการยกระดับเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ค.ศ. ๒๐๓๐ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลาง ทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ ในทุกสาขา ควบคู่กับการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม การดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อถ่ายโอนผลการลด ก๊าซเรือนกระจกระหว่างประเทศภายใต้ข้อ ๖.๒ ของความตกลงปารีส การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางสำคัญในการจัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ เพื่อเสริมภูมิคุ้มกัน ให้กับประชาชน รวมทั้งเน้นย้ำการส่งเสริมโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Economy Model) ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่สำคัญของการประชุมผู้นำ เขตเศรษฐกิจเอเปค (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC) เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่าง ภาคส่วนต่าง ๆ และนำไปสู่การเติบโตที่ยั่งยืน

๔.๒.๒ การประชุมระดับเจ้าหน้าที่ ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ มีสรุปผลการประชุมและข้อตัดสินใจที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การลดก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) การจัดทำแผนงานสำหรับการยกระดับ เป้าหมายและการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก (Mitigation Work Programme: MWP) ครอบคลุม ทุกสาขาตามคู่มือแนวทางการประเมินก๊าซเรือนกระจกระดับประเทศ 2006 IPCC Guideline for National Greenhouse Gas Inventories (IPCC Guideline 2006) ประเด็นสำคัญ Thematic areas ตามรายงาน การประเมิน ฉบับที่ ๖ (AR6) การส่งเสริมการดำเนินงาน การเข้าถึงแหล่งเงิน เทคโนโลยี การเปลี่ยนผ่าน อย่างเป็นธรรม (Just transition) และประเด็น Cross-cutting โดยจะเริ่มดำเนินการทันทีหลังจากการประชุม ภูมิภาคความตกลงปารีส สมัยที่ ๔ ต่อเนื่องไปถึงการประชุมภูมิภาคความตกลงปารีส สมัยที่ ๘ และจัดให้มีการ ประชุมหารือระดับโลก (Global Dialogues) อย่างน้อย ๒ ครั้ง/ปี ครั้งที่ ๑ ก่อนการประชุมองค์การย่อย ภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ (Subsidiary Bodies: SB) ครั้งที่ ๕๘ ในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ และครั้งที่ ๒ ก่อนการประชุม SB

ครั้งที่ ๕๙ ในปี ค.ศ. ๒๐๒๓ ในรูปแบบการประชุมแบบผสมผสาน (Hybrid) โดยมีสำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญา เป็นผู้ดำเนินการ และสรุปผลการประชุมเสนอต่อที่ประชุม SBSTA และที่ประชุม SBI พิจารณา ก่อนเสนอต่อ ที่ประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีสให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ จะได้มีการนำเสนอรายงานประจำปีของ MWP ในการประชุมโต๊ะกลมระดับสูงประจำปีเพื่อยกระดับการดำเนินงานก่อนปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (High-level ministerial roundtable on pre-2030 ambition) โดยจะเป็นส่วนหนึ่งของการทบทวนสถานการณ์และการดำเนินงานระดับโลก (Global Stocktake: GST)

(๒) ผลกระทบจากการใช้มาตรการในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ (Response Measures) ที่ประชุมให้การรับรองคำแนะนำต่อการจัดการผลกระทบ จาก Response Measures เช่น การวางแผนการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม (Just transition) โดยหรือผู้มีส่วนได้เสีย อย่างทั่วถึง การจัดตั้งเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศกำลังพัฒนาในการประเมินผลกระทบ จาก Response Measures การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับการ สร้างความหลากหลายด้านเศรษฐกิจ (Economic diversification) การสำรวจความเป็นไปได้ในการใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มผลกระทบเชิงบวกและลดผลกระทบเชิงลบ อาทิ การดักจับ กักเก็บ และใช้ประโยชน์จากคาร์บอน (CCUS) และไฮโดรเจน รวมถึงการเสริมสร้างศักยภาพในการประเมินและวิเคราะห์ผลกระทบข้ามพรมแดนของนโยบาย กำหนดราคาคาร์บอน (Carbon pricing) มาตรการลดก๊าซเรือนกระจก และมาตรการฝ่ายเดียวทางการค้าที่เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Unilateral Climate Change Related Trade Measures) และการเสริมสร้าง ความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบของเทคโนโลยีและนโยบายด้านการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบพลังงานที่ปล่อย คาร์บอนต่ำ (Low Emissions Energy Systems) เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเชิญชวนให้ภาคีจัดส่งความเห็น เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการจัดการผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจของ Response Measures ให้สำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญา เพื่อรวบรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของ GST และขอให้สำนักเลขาธิการ กรอบอนุสัญญา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับภูมิภาค (Regional workshop) เกี่ยวกับเครื่องมือ และระเบียบวิธีในการจัดทำแบบจำลองและประเมินผลกระทบจาก Response Measures ภายใต้การประชุม SB ครั้งที่ ๕๙ (เดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ค.ศ. ๒๐๒๓)

(๓) การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Adaptation) ที่ประชุมแสดงความกังวลที่มีประเทศจำนวนมากยังไม่สามารถจัดทำและ/หรือดำเนินการตามแผนการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (National Adaptation Plan: NAP) อย่างพอเพียง เนื่องจากข้อจำกัด ในการเข้าถึงกองทุนภูมิอากาศสีเขียว (Green Climate Fund: GCF) และเน้นย้ำว่ากระบวนการจัดทำ และดำเนินการตามแผน NAP เป็นข้อมูลสำคัญในการประเมินความสำเร็จของเป้าหมายการปรับตัว ต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก (Global Goal on Adaptation: GGA) และ GST ดังนั้น ให้กองทุน GCF เร่งให้เงินทุนสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนา และหาแนวทางการเร่งการอนุมัติโครงการ ด้านการปรับตัวฯ ของประเทศต่าง ๆ และรายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญา สมัยที่ ๒๘ ในส่วนของแผนงานกลาสโกว์-ชาร์มเอลเชด ด้านเป้าหมายการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศของโลก (Glasgow-Sharm el-Sheikh Work Programme on the Global Goal on Adaptation) ที่ประชุมเน้นย้ำว่าการจัดทำเป้าหมาย GGA ต้องเป็นไปเพื่อเป้าหมายลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลดความเสี่ยงและความเปราะบาง หรือเพิ่มศักยภาพในการปรับตัว เนื่องจากเป็นความท้าทายระดับโลกที่ทุกประเทศเผชิญ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ และการปรับตัว ยังเป็นสิ่งจำเป็นต่อการรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาวเพื่อปกป้องต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และระบบนิเวศ ทั้งนี้ จะได้มีการกำหนดกรอบรายละเอียดของเป้าหมาย GGA ในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๒๓ รวมถึงเป้าหมายและตัวชี้วัดที่เหมาะสม และนำมาพิจารณาในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๘ ซึ่งอาจจะต้องคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ รอบการจัดทำแผนการปรับตัว (Adaptation cycle) สาขาที่มีความเสี่ยง ประเด็น Cross-cutting (เพศสภาพ ความเป็นธรรมระหว่างรุ่นต่อรุ่น ความโปร่งใส กลุ่มเปราะบาง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์) และแหล่งข้อมูล (IPCC Report รายงานของภาคี และ Synthesis report ที่เกี่ยวข้อง) โดยจัด workshop จำนวน ๔ ครั้ง ในปี ค.ศ. ๒๐๒๓ ในรูปแบบ Hybrid โดยส่ง Single annual report ก่อนการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๘ ไม่น้อยกว่า ๓ สัปดาห์

(๔) การสูญเสียและความเสียหาย (Loss and Damage) ที่ประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๗ เห็นชอบต่อข้อตัดสินใจของที่ประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส สมัยที่ ๔ ในรายละเอียดการดำเนินงานเกี่ยวกับเครือข่ายซานติอาโก (Santiago Network) ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านเทคนิคเพื่อช่วยลดการสูญเสียและความเสียหายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งการกำหนดโครงสร้างของเครือข่าย การกำหนดการคัดเลือกคณะที่ปรึกษาในช่วงการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๘ การจัดทำข้อกำหนด (Terms of reference) ของเครือข่าย อาทิ วัตถุประสงค์ของเครือข่าย อำนาจหน้าที่ โครงสร้าง บทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยต่าง ๆ ภายใต้เครือข่าย การจัดทำรายงานประจำปี ในส่วนของกองทุนสำหรับการสูญเสียและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๗ รับทราบว่าเงินกองทุนที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ไม่เพียงพอที่จะตอบสนองต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จึงเห็นชอบการจัดตั้งกองทุนใหม่ภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และความตกลงปารีส เพื่อช่วยประเทศกำลังพัฒนาที่มีความเปราะบาง ลดการสูญเสียและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งจากเหตุการณ์รุนแรง (Extreme weather event) และเหตุการณ์ที่ค่อย ๆ เกิดขึ้น (Slow onset event) โดยให้มีการแต่งตั้ง Transitional Committee เพื่อกำหนดรายละเอียดของกองทุน และจัดทำรายงานการวิเคราะห์การเข้าถึงแหล่งเงินปัจจุบัน ช่องว่าง และปัญหาอุปสรรคของการเข้าถึงแหล่งเงินเพื่อการดังกล่าว

(๕) การเงินเพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Finance)

(๕.๑) เป้าหมายทางการเงินระยะยาว (Long-term climate finance) ยังคงเน้นย้ำพันธกรณี (Commitment) ของประเทศพัฒนาแล้ว ในการให้การสนับสนุนทางการเงินหนึ่งแสนล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปีภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ - ๒๐๒๕ เพื่อสนับสนุนความต้องการของประเทศกำลังพัฒนา ในบริบทที่ส่งเสริมการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก และการดำเนินงานที่โปร่งใส โดยเน้นว่าเงินส่วนใหญ่จะต้องมาจากภาครัฐ (Grants) และจะต้องจัดสรรเงินเพียงพอสำหรับการดำเนินงานด้านการปรับตัวผ่านกองทุนต่าง ๆ

(๕.๒) กลไก...

(๕.๒) กลไกการเงินพหุภาคีภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ พิธีสารเกียวโต และความตกลงปารีส

(๕.๒.๑) กองทุนภูมิอากาศสีเขียว (Green Climate Fund: GCF) ในปี ค.ศ. ๒๐๒๒ มีปริมาณโครงการที่ได้รับการอนุมัติเพิ่มขึ้น ประกอบด้วย โครงการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก จำนวน ๑๒๘ โครงการ/โปรแกรม โครงการด้านการปรับตัว จำนวน ๒๐๙ โครงการ/โปรแกรม วงเงินจัดสรร ๑๑,๓๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ประเทศพัฒนาแล้วจะต้องให้การสนับสนุนเงินเพื่อการระดมทุนครั้งที่ ๒ (2nd Replenishment) โดยเงินอาจจะมาจากรัฐ เอกชน หรือแหล่งอื่น ๆ ได้ นอกจากนี้ ขอให้มีการอนุมัติโครงการด้านการปรับตัว และการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างสมดุล รวมถึงการพิจารณาแนวทางสนับสนุนโครงการประเภท Results-based Payments ภาคป่าไม้ ซึ่งเป็นแนวทางร่วมเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัว (Joint Mitigation and Adaptation Approaches) อีกทั้งขอให้กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility: GEF) สนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดทำรายงานความโปร่งใสรายสองปี (Biennial Transparency Report: BTR) อย่างเพียงพอ และทันเวลา

(๕.๒.๒) เป้าหมายทางการเงินใหม่ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (New Collective Quantified Goal on Climate Finance: NCQG) เพื่อสนับสนุน ข้อ ๒.๑ ของความตกลงปารีส และการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำและยั่งยืน ทั้งนี้ จะต้องหารือให้ได้ข้อสรุปภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๔ และเชิญชวนให้ประธานการประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส สมัยที่ ๕ จัดประชุม high-level Ministerial dialogue on NCQG เพื่อพิจารณาแนวทางสำหรับการดำเนินงาน ในปี ค.ศ. ๒๐๒๔

(๕.๒.๓) กองทุนด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Adaptation Fund: AF) ขอให้ภาคีสมาชิกสมทบงบประมาณเข้ากองทุน AF โดยเร็ว และให้ความสำคัญกับการสมทบงบประมาณสำหรับการดำเนินงานด้านการปรับตัว ในประเทศกำลังพัฒนาน้อยเป็นสองเท่า จากปี ค.ศ. ๒๐๑๙ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๕ และเสริมสร้างการดำเนินงานร่วมกับกองทุน GCF โดยขอให้พิจารณาปรับปรุง Environmental and social safeguard policy ตามจำเป็น และเพิ่มประเด็นเพศสภาพ รวมถึงแนวทางการเพิ่มความร่วมมือร่วมของภาคเอกชนในด้านการดำเนินงานด้านการปรับตัว

(๖) กรอบความโปร่งใสภายใต้ความตกลงปารีส (Transparency Framework) ที่ประชุมรับรองรายละเอียดต่าง ๆ ดังนี้

(๖.๑) การรายงานของประเทศพัฒนาแล้ว

(๖.๑.๑) การรายงานบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศ (GHG Inventory) รายปีตามคู่มือการจัดทำรายงานแห่งชาติ (National Communication: NC) ภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และความตกลงปารีส และตัดสินใจใช้ค่าศักยภาพที่ทำให้เกิดโลกร้อน (Global Warming Potential: GWP) ตามรายงานการประเมิน ฉบับที่ ๕ (AR5) ของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(International Panel on Climate Change :IPCC) ในการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับการปล่อยและการกักเก็บก๊าซเรือนกระจก ในรูปแบบของหน่วยคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า (CO₂eq) ยกเว้น มีเทนจากเชื้อเพลิงฟอสซิล ซึ่งยังคงให้ใช้ค่า GWP เท่ากับ ๒๕ ตามรายงานการประเมิน ฉบับที่ ๔ (AR4)

(๖.๑.๒) กำหนดโปรแกรมการฝึกอบรมสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค สำหรับการทบทวนบัญชีก๊าซเรือนกระจก (GHG Inventory) และการจัดทำรายงานรายสองปี (Biennial Report: BR) และรายงานแห่งชาติ ให้ภาคีประเทศพัฒนาแล้ว ภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และจะขยายโปรแกรมการฝึกอบรม จนกว่าจะเข้าสู่กระบวนการทบทวนรายงานความโปร่งใสรายสองปี (Biennial Transparency Report: BTR)

(๖.๑.๓) ประเทศพัฒนาแล้วขอให้มีความเลือกในช่วงของการเปลี่ยนผ่าน สำหรับการรายงานรูปแบบเดิมตามกรอบอนุสัญญาฯ คือ ตาราง Common Reporting Format (CRF) หรือการรายงานตามความตกลงปารีส คือ การรายงานรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ของตาราง Common Reporting Table (CRT) ไปจนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ (ค.ศ. ๒๐๒๔)

(๖.๒) การรายงานของประเทศกำลังพัฒนา

(๖.๒.๑) กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก (Global Environment Facility: GEF) ให้ข้อมูลการสนับสนุนการดำเนินการตามโครงการเสริมสร้างศักยภาพเชิงสถาบันและเชิงเทคนิคเพื่อดำเนินการตามกรอบการดำเนินงานด้านความโปร่งใสภายใต้ความตกลงปารีส (The Capacity-building Initiative for Transparency: CBIT) ซึ่งรวมถึงรูปแบบการสนับสนุนการเขียนขอโครงการจากหลายประเทศแบบสมัครใจ การสนับสนุนทางการเงินและจัดเตรียมสำหรับรายงานแห่งชาติ และรายงานความก้าวหน้ารายสองปี (Biennial update reports: BUR) รวมถึงการสนับสนุนที่จัดเตรียมผ่าน CBIT Global Coordination Platform โดยการจัดสรรวงเงินด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรวมถึงโครงการ CBIT เพิ่มขึ้นจากที่จัดสรรไว้จาก ๑๖๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในรอบการประชุมกองทุน GEF ครั้งที่ ๗ เป็นเงิน ๒๒๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในรอบการประชุมกองทุน GEF ครั้งที่ ๘ โดยกองทุน GEF ให้การสนับสนุนทางการเงินและทางเทคนิคให้แก่ภาคีประเทศกำลังพัฒนา เพื่อให้เป็นไปตามการตรวจวัด การรายงาน และการทวนสอบ (MRV) ภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และเพิ่มขีดความสามารถเชิงสถาบันและทางด้านเทคนิค และขอให้กองทุน GEF และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการเพื่อลดระยะเวลาระหว่างการอนุมัติแนวคิดโครงการ การพัฒนาและการอนุมัติโครงการที่เกี่ยวข้อง และการเบิกจ่ายเงินเพื่อจัดเตรียมรายงาน NC และ BTR ให้รวดเร็วขึ้น

(๖.๒.๒) คำนึงถึงความยืดหยุ่นสำหรับประเทศกำลังพัฒนา และขีดความสามารถของแต่ละประเทศในการรายงาน รูปแบบ วิธีการ และแนวทางปฏิบัติ สำหรับกรอบความโปร่งใส พร้อมกับให้ความสำคัญของประเด็นที่ได้จาก GST และเป้าหมาย GGA และการประเมินความก้าวหน้าโดยรวม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงปารีส และปรับปรุงการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการหลีกเลี่ยงการลด และการจัดการเรื่องการสูญเสียและความเสียหายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สำหรับโปรแกรมการฝึกอบรมการทบทวน ให้สำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ รายงานความก้าวหน้าโปรแกรมการฝึกอบรม

ต่อที่ประชุม SBSTA ครั้งที่ ๕๘ ทราบ และให้พิจารณาผลลัพธ์ของเป้าหมาย GGA ที่เกี่ยวข้องตามแผนงาน กลาสโกว์-ชาร์มเอลเชค ด้านเป้าหมายการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก พร้อมเชิญชวนภาคีประเทศพัฒนาแล้วจัดหาทรัพยากรทางการเงินเพื่อให้สำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ พัฒนาและดำเนินการตามหลักสูตรการฝึกอบรมอย่างทั่วถึงที่ ในขณะที่ฝ่ายสนับสนุนอื่น ๆ ให้ทำด้วยความสมัครใจ

(๗) แนวปฏิบัติและกฎการดำเนินงานสำหรับข้อ ๖ ของความตกลงปารีส (Article 6 of the Paris Agreement) ที่ประชุมรับรองรายละเอียด ดังนี้

(๗.๑) แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการดำเนินการ ภายใต้ข้อ ๖.๒ ของความตกลงปารีส ครอบคลุมระบบทะเบียน ระบบทะเบียนระหว่างประเทศ ระบบบัญชี และการรายงานกลาง (Centralized Accounting and Reporting Platform: CARP) และฐานข้อมูล (Article 6 database) แนวทางสำหรับการทบทวนรายงานโดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค (Article 6 technical expert review) และโครงสร้าง สำหรับรายงานขั้นต้นและการรายงานเกี่ยวกับการดำเนินการความร่วมมือ ในรายงานความโปร่งใสรายสองปี ตลอดจนร่างตารางการรายงานข้อมูลรายปีในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Agreed electronic format)

(๗.๒) ขั้นตอนการดำเนินการภายใต้กฎ รูปแบบ และกระบวนการ สำหรับการดำเนินงานภายใต้ข้อ ๖.๔ ของความตกลงปารีส ประกอบด้วย ขั้นตอนสำหรับการถ่ายโอน กิจกรรมภายใต้กลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development Mechanism: CDM) มายังกลไกภายใต้ ข้อ ๖.๔ ขั้นตอนสำหรับการใช้คาร์บอนเครดิตจากกลไก CDM ในการบรรลุการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด การรายงานการดำเนินกิจกรรมภายใต้ข้อ ๖.๔ โดยประเทศเจ้าบ้าน (Host Party) การจัดการระบบทะเบียน สำหรับข้อ ๖.๔ และขั้นตอนที่จำเป็นในการดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บค่าธรรมเนียม (Share of proceeds) สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินกลไกและการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งการดำเนินการเพื่อให้เกิดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโลกในภาพรวม (Overall Mitigation in Global Emissions: OMGE)

(๗.๓) กำหนดการสำหรับกรอบการดำเนินงานต่อแนวทางที่ไม่ใช้ตลาด (Non-Market Approach) ตามข้อ ๖.๘ ของความตกลงปารีส และรับทราบกิจกรรมที่เป็นตัวชี้วัด สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๙ และขอให้สำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ พัฒนา บันทึกและแลกเปลี่ยนข้อมูล ต่อแนวทางที่ไม่ใช้ตลาด รวมถึงข้อกำหนด และวิธีการดำเนินการบนแพลตฟอร์มบนเว็บไซต์ของสำนัก เลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ สำหรับเป็นฐานข้อมูลตามความเหมาะสม เป็นมิตรต่อผู้ใช้และเข้าถึงได้ โดยที่แพลตฟอร์มของสำนักเลขาธิการกรอบอนุสัญญาฯ จะต้องอำนวยความสะดวกในการจับคู่ (Matching) ระหว่างผู้ต้องการรับการสนับสนุนทางการเงิน เทคโนโลยี และการสร้างศักยภาพ กับผู้ให้การสนับสนุนกลไก ความร่วมมือที่นำไปสู่การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้ข้อ ๖ ของความตกลงปารีส

(๘) การพัฒนาและการถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Development and Transfer) ที่ประชุมเน้นย้ำแนวทางการดำเนินงานร่วมกันของ Technology Executive Committee (TEC) และ Climate Technology Centre and Network (CTCN) ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๒๓ - ๒๐๒๗ และสนับสนุนความต้องการในการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อให้บรรลุตามความตกลงปารีส โดยเชิญให้ภาคี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง TEC และ CTCN ร่วมกันสนับสนุนแนวทางการดำเนินงานที่ประกอบด้วย การประเมินความต้องการเทคโนโลยี แผนปฏิบัติการ และแผนที่นำทาง รวมถึงมุ่งหาข้อสรุปของการดำเนินงานในองค์กรย่อยเพื่อพิจารณา the Poznan Strategic Programme on Technology ซึ่งเป็นการสนับสนุนเงินทุนโดยกองทุน GEF เพื่อใช้ในการพัฒนาเทคโนโลยี

(๙) การทบทวนสถานการณ์และการดำเนินงานระดับโลก (Global Stocktake: GST) จากการหารือเชิงเทคนิค สารสำคัญของ GST ควรประกอบด้วย

(๙.๑) ประเด็นการลดก๊าซเรือนกระจกและผลกระทบจากการใช้มาตรการในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระบุปัญหา ความท้าทายในระยะสั้น-กลาง-ยาว ผ่านการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน รวมทั้งสตรี เด็ก กลุ่มเปราะบางและคนพื้นถิ่น ทุกระดับและระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental) ในการกำหนดนโยบายและการขับเคลื่อนการดำเนินงาน อีกทั้งต้องมีการสนับสนุนทางการเงิน การลงทุน การให้ความช่วยเหลือทางเทคโนโลยี และการพัฒนาระบบฐานข้อมูล ระหว่างรัฐบาลท้องถิ่นและองค์การระหว่างประเทศ

(๙.๒) ประเด็นการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสูญเสียและความเสียหาย มุ่งเน้นยกระดับการขับเคลื่อนการดำเนินงานในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมระบุช่องว่างและความต้องการ (Gaps and Needs) และแนวทางการแก้ไขของประเทศกำลังพัฒนา อาทิ การเข้าถึงแหล่งเงินช่วยเหลือ เทคโนโลยี การใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศ การเสริมสร้างศักยภาพในด้านต่าง ๆ จากประเทศพัฒนาแล้ว และองค์การระหว่างประเทศเพื่อช่วยระบุปัญหาและวางแผนการรับมือ โดยเล็งเห็นความสำคัญของการนำเอาภูมิปัญญาหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นมาร่วมดำเนินการ

(๙.๓) ประเด็นกลไกการดำเนินงานและการสนับสนุน: การเงิน เทคโนโลยี และการเสริมสร้างศักยภาพ เน้นย้ำความสำคัญของสถาบันการเงิน (Financial institute) การธนาคาร และภาคเอกชนในการเป็นผู้นำขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ก้าวหน้ารวดเร็วยิ่งขึ้น ที่จะต้องออกแบบระบบและกลไกที่มีแรงจูงใจให้ภาคการเงินเหล่านี้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ จะได้จัดให้มี Intersessional in-person workshop ในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ เพื่อพัฒนาองค์ประกอบของ GST โดยที่ประชุมมีมติให้มีการหารือเชิงเทคนิคครั้งต่อไปในการประชุม SB ครั้งที่ ๕๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้ผลลัพธ์ของการหารือสามารถนำไปพิจารณาต่อการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๘

(๑๐) ประเด็นอื่น ๆ

(๑๐.๑) การเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร ที่ประชุมรับทราบ Koronivia Joint Work on Agriculture (KJWA) และเน้นย้ำถึงความต้องการในการปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงาน (Modalities) เพื่อนำไปสู่การนำไปปฏิบัติในด้านเกษตรที่ยั่งยืน เน้นความมั่นคงทางอาหาร และเพื่อส่งเสริม

การร่วมดำเนินงาน...

การร่วมดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ชนพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะสตรีและเยาวชน รวมถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินการและการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ การเข้าถึงแหล่งเงินการพัฒนา และถ่ายโอนเทคโนโลยีในการส่งเสริมขีดความสามารถในการปรับตัวฯ และลดความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อกลุ่มเปราะบาง

(๑๐.๒) วิทยาศาสตร์และความเร่งด่วน ที่ประชุมเน้นย้ำผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจผลกระทบดังกล่าวให้มากขึ้น รวมถึงจุดเปลี่ยนต่อผลกระทบนั้น และเน้นย้ำว่าผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะเกิดขึ้นน้อยลงมากหากสามารถควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิพื้นผิวเฉลี่ยของโลกให้ไม่เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับ ๒ องศาเซลเซียส และเน้นย้ำความพยายามที่จะควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิพื้นผิวเฉลี่ยของโลกให้ไม่เกิน ๑.๕ องศาเซลเซียส

(๑๐.๓) พลังงาน ตระหนักถึงวิกฤตพลังงานของโลกที่คาดไม่ถึง บนความเร่งด่วนในการเปลี่ยนแปลงระบบพลังงานอย่างรวดเร็วเพื่อให้มีความมั่นคง เชื่อถือได้ และมีความยืดหยุ่น รวมทั้งเร่งการเปลี่ยนผ่านไปสู่การใช้พลังงานสะอาดในช่วงวิกฤตการดำเนินงานในทศวรรษนี้ เน้นความสำคัญของการส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาดแบบต่าง ๆ รวมถึงพลังงานที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำและพลังงานทดแทนในทุกระดับ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบพลังงานแบบผสมผสาน ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละประเทศ และตระหนักถึงความต้องการการสนับสนุนในการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม (Just transitions)

(๑๐.๔) การส่งเสริมการดำเนินงานโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ไม่ใช่ภาคี ที่ประชุมตระหนักถึงบทบาทสำคัญของชนพื้นเมือง ชุมชนท้องถิ่น เมือง และสังคมเมือง รวมถึงกลุ่มเด็กและเยาวชน ในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการเน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับความร่วมมือในหลายระดับต่อการดำเนินงานดังกล่าว รวมทั้งเน้นย้ำความสำคัญของแผนปฏิบัติการภายใต้ the Glasgow Work Programme สำหรับปฏิบัติการเสริมพลังรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและสิทธิสตรี ในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการดำเนินงานตาม Lima Work Programme เพื่อยกระดับการดำเนินงานและบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งเชิญชวนให้ภาคีให้การสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาเพื่อดำเนินการตามแผนการดำเนินงานด้านเพศ (Gender Action Plan) และตระหนักถึงบทบาทของเด็กและเยาวชนต่อการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสนับสนุนให้ภาคี ซึ่งประกอบด้วยเด็กและเยาวชนมีส่วนในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการให้เยาวชนเป็นตัวแทนในฐานะคณะผู้แทนในระดับนานาชาติ การส่งเสริมการดำเนินงานโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ไม่ใช่ภาคี

(๑๐.๕) มหาสมุทร ที่ประชุมยินดีต่อผลลัพธ์ที่สำคัญจาก Ocean and Climate Change Dialogue และตัดสินใจว่าจะมีการเสวนาดังกล่าวไปอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนให้ภาคีพิจารณาผนวกประเด็นด้านมหาสมุทรไปสู่แผนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ

(๑๐.๖) ป่าไม้ ที่ประชุมสนับสนุนให้ภาคีพิจารณาผนวกประเด็น Nature-based Solutions (NbS) หรือ Ecosystem-based Solutions (EbS) สู่วisionการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตามความเหมาะสม

(๑๐.๗) การเตือนภัยล่วงหน้าและการสังเกตการณ์อย่างเป็นระบบ ที่ประชุมเน้นย้ำความจำเป็นในการลดช่องว่างต่อระบบสังเกตการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก (Global Climate Observing System) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศกำลังพัฒนา รวมไปถึงความจำเป็นในการประสานงานระหว่างชุมชนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และระบบเตือนภัยล่วงหน้า

(๑๐.๘) การดำเนินงานและการส่งเสริมการเปลี่ยนผ่านที่เป็นธรรม ที่ประชุมเน้นย้ำว่าการเปลี่ยนผ่านที่เท่าเทียมและเป็นธรรม ครอบคลุมไปถึงประเด็นด้านพลังงาน เศรษฐกิจและสังคม แรงงาน และมิติอื่น ๆ ซึ่งทั้งหมดจะต้องอยู่บนพื้นฐานการพัฒนาของประเทศ และรวมถึงการคุ้มครองทางสังคม โดยเน้นย้ำบทบาทสำคัญของมาตรการที่จะสนับสนุน และช่วยลดผลกระทบกับภาคีจากการเปลี่ยนผ่านดังกล่าว

(๑๐.๙) การเสริมสร้างศักยภาพ ที่ประชุมตระหนักว่า การส่งเสริม มีความจำเป็นต่อกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาอย่างยิ่ง และขอให้กลุ่มภาคีในประเทศที่พัฒนาแล้วช่วยสนับสนุน การเสริมสร้างขีดความสามารถในระยะยาวเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความสำเร็จ และความยั่งยืน

๔.๓ การดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระหว่างการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๗

๔.๓.๑ การหารือทวิภาคีระดับรัฐมนตรีกับผู้แทนพิเศษฝ่ายกิจการน้ำระหว่างประเทศ แห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ถึงความเป็นไปได้ถึงความร่วมมือด้านการจัดการน้ำภายใต้ข้อริเริ่ม “Water as Leverage” ซึ่งพัฒนาบนฐานของประสบการณ์ งานวิจัยและนวัตกรรม ด้านการจัดการน้ำของเนเธอร์แลนด์ พร้อมเชิญชวนให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นหนึ่งในเมืองตัวอย่างเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการน้ำ ในเขตเมือง เช่น กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ ได้เชิญชวนไทยเข้าร่วมการประชุม UN 2023 Water Conference ที่เนเธอร์แลนด์จะเป็นเจ้าภาพในระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

๔.๓.๒ การหารือทวิภาคีระดับรัฐมนตรีกับรองผู้แทนพิเศษด้านการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศของสหรัฐอเมริกา โดยสหรัฐอเมริกาเชิญชวนประเทศไทยเข้าร่วมข้อริเริ่มระดับโลก ด้านการลดก๊าซมีเทน (Global Methane Pledge) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อร่วมกันลดการปล่อยก๊าซมีเทนของโลก ร้อยละ ๓๐ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ครอบคลุมทั้งภาคเกษตร พลังงาน อุตสาหกรรม และข้อริเริ่มด้านยานยนต์ ที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ (Zero Emission Vehicle Goal: ZEV) ซึ่งมีเป้าหมายในการเพิ่มสัดส่วน การขาย ZEV ขนาดเล็กให้ได้ร้อยละ ๕๐ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ซึ่งมีความสอดคล้องกับทิศทางของประเทศไทย ในภาพรวม ที่มุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิ

เป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ ครอบคลุมทุกภาคส่วนทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการคำนึงถึงขีดความสามารถในการดำเนินงานของแต่ละสาขา โดยเฉพาะการลดการปล่อยก๊าซมีเทนในภาคการเกษตรที่เกษตรกรจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สำหรับ ZEV ประเทศไทย มีมาตรการที่จะเพิ่มการผลิต ZEV เป็นร้อยละ ๓๐ จากสัดส่วนการผลิตรถยนต์ทั้งหมด ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ทั้งนี้ การผลักดันเพื่อเร่งการดำเนินงานต้องอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนจากต่างประเทศทั้งด้านการเงินและเทคนิค โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะสื่อสารข้อริเริ่มดังกล่าวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาตามกระบวนการภายในประเทศต่อไป

๔.๓.๓ การหารือทวิภาคีระหว่างเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับรองอธิบดีด้านนโยบายระหว่างประเทศ กระทรวงสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงขีดความสามารถ ความปลอดภัยทางปริมาณและคุ้มครองผู้บริโภค (BMUV) และผู้อำนวยการแผนงานการปกป้องสภาพภูมิอากาศระดับสากล กระทรวงเศรษฐกิจและการดำเนินการด้านสภาพภูมิอากาศ (BMWK) เพื่อการเตรียมการก่อนการประชุม Steering Committee ระหว่างฝ่ายไทยกับเยอรมนีอย่างเป็นทางการในช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๖ เพื่อเร่งขับเคลื่อนโครงการภายใต้แผนงานปกป้องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับสากล (IK) ภายใต้งบประมาณ ๔๐ ล้านยูโร รวมถึงหารือความร่วมมือและการสนับสนุนทางการเงินเพิ่มเติม ทั้งด้านการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน การพัฒนา Smart grid การ Decarbonization ในภาคอุตสาหกรรม ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular economy) โดยเฉพาะการจัดการพลาสติก การริเริ่ม Legally binding plastic agreement ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการนำหลักการของ Nature-based solutions (NbS) มาประยุกต์ใช้เพื่อตอบโจทย์ด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ ฝ่ายเยอรมันได้เชิญชวนประเทศไทยเข้าร่วม Climate club ซึ่งมุ่งเน้นการดำเนินงานด้าน Decarbonization และจัดทำข้อเสนอโครงการภายใต้ Bilateral Thematic Call เพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนทั้งทางเทคนิคและทางการเงิน ให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายการดำเนินงานของประเทศต่อไป

๔.๓.๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมกิจกรรม Thailand Chapter – Net zero cement and concrete roadmap 2050 เพื่อเผยแพร่ความสำเร็จของภาคเอกชน โดยเฉพาะแผนที่นำทางอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ของไทยมุ่งเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ร่วมกับ Global Cement and Concrete Association (GCCA) องค์กรซีเมนต์และคอนกรีตระดับโลก

๔.๔ การจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมเสวนาคู่ขนาน ณ ศาลาไทย (Thai Pavilion) ในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๗ ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมกับภาคีความร่วมมือภาคเอกชน เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและผลการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยให้แก่ผู้เข้าร่วมการประชุม รวมทั้งเป็นเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล ความรู้และประสบการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระหว่างนักวิชาการ ผู้แทนของรัฐบาล องค์กรเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศ โดยมีประเด็นในการเสวนาที่สำคัญ อาทิ บทบาทสำคัญของภาคการเกษตร การถ่ายโอนเทคโนโลยี ความเป็นธรรมด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การมีส่วนร่วมของเยาวชน ความร่วมมือภายใต้ข้อ ๖ ของความตกลงปารีส การจัดการน้ำ บทบาทของภาคเอกชนและภาคธุรกิจ และการประยุกต์ใช้แนวทางธรรมชาติในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

รายละเอียดสรุปผลการประชุมในรูปแบบวีดิทัศน์สรุปผลการประชุมฯ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

ทั้งนี้ การเดินทางไปเข้าร่วมประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๗ ของคณะผู้แทนไทย เป็นการเข้าร่วมการประชุมแบบเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral) ซึ่งได้รับการชดเชยคาร์บอนเครดิต ในปริมาณ ๓๐๐ ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า จากสถาบันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยความอนุเคราะห์จาก บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ซุปเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์เปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) รายละเอียด ๑๐๐ ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ซึ่งผ่านการประเมินโดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

๕. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีมติรับทราบสรุปผลการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๗ (COP 27) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองชาร์ม เอล เชค สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบสรุปผลการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๗ (COP 27) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองชาร์ม เอล เชค สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ และมอบหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เร่งรัด...

เร่งรัดเตรียมการดำเนินงานตามภารกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของประเทศด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตามยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศ ฉบับปรับปรุง (Thailand's Long-Term Low Greenhouse Gas Emission Development Strategy: LT-LEDS (Revised Version)) และการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ (2nd Updated NDC) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๙๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sarabun@onep.go.th, (Cc) unfccc.thailand.focalpoint@onep.go.th